

Nr 560

Av herrar **Edlund** och **Wachtmeister**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 114, angående ny organisation för civilförsvaret, m. m.

I förslaget till utformande av civilförsvarets organisation — Kungl. Maj:ts proposition nr 114 — som innehåller mycket, som måste hälsas med stor tillfredsställelse, synes dock icke tillräcklig hänsyn ha tagits till de lika överraskande som snabba och totalförhärjande förstörelsemedel, som en angripare numera kan sätta in för att slå ned vårt folks försvarsvilja och förintä vår motståndsförmåga eventuellt redan i "spelöppningen", innan utrymning och andra skyddsåtgärder hunnit genomföras.

Såsom framhålles i propositionen och betänkanterna angående civilförsvarets organisation och utbildning kommer en av civilförsvarets främsta uppgifter alltid att vara skyddet och hjälpen åt de många människor, som även i krig måste stanna kvar i sitt vanliga arbete i tätorternas industrier och verkstäder för att upprätthålla vårt näringsliv och vår folkförsörjning. För alla dessa krävs numera skyddsmöjligheter även i omedelbar anslutning till arbetsplatserna. På grund av de nu mycket korta förvarningstiderna — eventuellt ingen förvarningstid alls — måste provisoriskt skydd kunna nås sekundsnabbt. Vidare måste åtgärder för att vid anfall bekämpa eld och rädda människor ur sammanstörtade byggnader sättas in så snabbt, att inte alla de många punktbränderna, som uppstår vid anfallet, utvecklas till sammanhängande jätteeldsvådor, som förintar allt det liv, som dock räddats undan förödelsen vid själva anfallet. De regionala undsättningskårer, som nu föreslås skola organiseras, kommer utan tvivel att vid fientligt anfall fylla en utomordentligt stor uppgift. De kan dock aldrig ersätta utan endast komplettera de lokala skydds- och hjälporganen. Tidsfaktorn kommer alltid att förbli av avgörande betydelse för möjligheterna att rädda människor, materiel och anläggningar efter anfall, och de regionala kårerna torde sällan ha möjlighet till den ögonblickliga insats, som är nödvändig.

Eftersom det är mycket tvivelaktigt, om man vid krigsutbrott får någon som helst tid eller möjlighet att bibringa människorna undervisning angående uppträdande vid anfall, vilka — som förut sagts — kan komma, innan utrymning hunnit genomföras eller kanske ens påbörjats, torde det vara nödvändigt att utöver skolornas nuvarande undervisning

i brandskydd och olycksfallsvård redan i fred bibringa kunskap om de elementära grunderna för självskydd.

En allvarlig brist i förslaget synes vara, att de regionala räddningskårerna icke avses beväpnas och alltså ej får någon möjlighet till självförsvar. Även mycket små grupper av exempelvis sabotörer kan därför förhindra eller avsevärt fördröja kårernas insättande för räddningstjänst.

På grund av vad vi här anfört, får vi föreslå, att riksdagen vid fastställandet av grunderna för organisation av civilförsvaret måtte besluta,

1) att översyn göres beträffande bestämmelser angående skyddsrum, så att kravet tillgodoses på omedelbart skydd för personal i tätorternas industrier och verkstäder m. m.;

2) att åtgärder vidtages för effektivisering även av det lokala hemskyddet och verkskyddet;

3) att skolornas undervisning i brandskydd och olycksfallsvård kompletteras med undervisning om de elementära grunderna för självskydd;

4) att utfärdade anvisningar till allmänheten angående självskydd — i exempelvis broschyren "Om kriget kommer" — revideras;

5) att de regionala undsättningskårerna utrustas med vapen för självförsvar.

Stockholm den 14 april 1959

Dag R. Edlund

Hans Wachtmeister